



شعر محتشم
اوج اشعار عاشورایی است
علیرضا قزوین تأکید دارد اشعار
اهل بیت علیهم السلام باید همراه با تفکر باشد

شماره دهم + سه‌شنبه ۲ آذر ۱۳۹۵ + ۲۲ صفر ۱۴۲۸

سلوک سیاسی، اجتماعی
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
حجت الاسلام علی ثمری
واعظ و کارشناس معارف اسلامی



www.qudsonline.ir

چهارده

ضمیمه هفتگی روزنامه **فکر** ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

حجت الاسلام سید مهدی طباطبایی
معتقد است دشمن نمی‌گذارد
اسلام واقعی به جهان معرفی شود

منبری‌ها باید
از اخلاق حسنه

پیامبر
بگویند

ما منبری‌ها در معرفی پیامبر صلی الله علیه و آله
کوتاهی کردیم

رسول خدا نسبت به منافق
گذشت نداشت





حجت الاسلام قائم مقامی درباره استقبال باشکوه مردم از راهپیمایی اربعین گفت: «زمانی که تکفیری‌ها در سال ۹۳ به عراق حمله کردند، در کربلا حضور داشتیم و بعد از اینکه تکفیری‌ها اعلام کردند می‌خواهند حمله کنند و عتبات را با خاک یکسان کنند، شاهد بودیم که حضور زائران در اینجا به حد انفجار رسید. به عبارت دیگر از ماه صفر سال ۱۳۹۳ شاهد حضور بسیار گسترده مردم در مراسم اربعین هستیم. این مسأله بسیار بامعناست.»



ایمان همراه با عمل صالح

سوره مبارکه بقره

«و بشر الذین آمنوا و عملوا الصالحات ان لهم جنات تجری من تحتها الانهار / به کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند بشارت ده که باغ‌هایی از بهشت برای آنهاست که نهرهایی زیر درختانش جاری است.» (آیه ۲۵ سوره بقره)

اگر اقیانوسی آب داشته باشیم اما آردی در میان نباشد یا به بلندای کوه هیمالیا آرد باشد اما آبی در میان نباشد، هرگز نانی به سفره کسی نمی‌آید. ایمان شبیه آب و عمل صالح شبیه آرد است و هر کدام بدون دیگری هرگز بهشتی را برای آدمی فراهم نمی‌سازند. اگر یک دنیا اعتقاد و باور داشته باشیم اما بر اساس آن عملی شایسته از خود نشان ندهیم، سودی ندارد.



سلوک سیاسی - اجتماعی پیامبر اکرم

حجت الاسلام علی ثمری واعظ و کارشناس معارف اسلامی

می‌کرد، قوانین به تناسب تغییر می‌کردند و روش‌ها اضافه می‌شدند. خداوند متعال هنگام بعثت پیامبر ندای «الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی» را سر داد. البته این آیه مربوط به پس از انتخاب حضرت علی (علیه السلام) از جانب خدا به حکومت است. در حقیقت امیرالمؤمنین (علیه السلام) با علم، خرد و عقل و روش عالمانه‌اش دین را کامل و جامع به بشریت عرضه کرد. زیرا پس از ارتحال پیامبر آن حضرت مکلف شد تمام روش‌های سیاسی، عقلی و اجتماعی پیامبر را ادامه دهد. می‌توان گفت او قوی‌ترین، بهترین سیاستمدار و سیاستگذار بود و به دلیل دینش که کامل‌ترین قوانین را داشت، اگر سفارشات آن حضرت برای بعد از ارتحالش به مرحله اجرا می‌رسید یعنی بلافاصله حکومت، سیاست و سیاستگذاری به دست امام معصوم و انتخاب شده خدا می‌افتاد امروز که ۷ میلیارد جمعیت روی کره زمین عمر می‌گذرانند، مزه عدالت و سیاست الهی - انسانی را شیرین تر از عسل خالص می‌چشیدند.

نبی مکرّم اسلام (ص) به عنوان سید انبیا و سید مرسلین در اوج اقتدار حاضر و ناظر شد. اینکه متأسفانه گاهی اوقات به اشکال مختلف به پیامبر جسارت و توهین می‌شود حاکی از آن است که مرام و مکتب پیامبر کار را با سرعت پیش می‌برد. پیامبر عظیم‌الشان اسلام شخصیت «اشده» علی الکفار و رحماء بینهم» داشت. همه اسلام رحمت و خوف و رجاست. مکتب اسلام مجموعه‌ای از خوف و رجاست. مثل دو بال برای پرش. اینکه رحمانیت اسلام را به این معنا بگوییم باید با استکبار یزید زمان، مستکبرین و طاغوتیان کنار آمد درست نیست. امام حسین (علیه السلام) در کربلا فرمود: «ان کان دین محمد لم یستقم إلا بقتلی یا سیوف خذینی». این اسلام ناب است. پیامبری که این روزها به سوگ او نشستیم به تصدیق قرآن از هر نظر الگو و دارای خلق عظیم است. او از آن جهت خاتم پیامبران و پایان بخش ارسال رسل و انزال کتب شد که نکته‌های را ناگفته باقی نگذاشت و پس از او در مجموعه تعالیم انبیا نقضی نبود که دیگران برای تکمیل آن مبعوث شوند. اما در میان همه آنچه از آن «اسوه حسنه» خوانده و شنیده‌ایم، رعایت حرمت انسان‌ها و ادای حقوق آنان از برجستگی بیشتری برخوردار است. او برترین مخلوق و علت خلقت بود ولی در همان حال کرامت هیچ بشری را نادیده نمی‌گرفت، با ضعیف‌ترین‌ها نشست و برخاست داشت، از گمنام‌ترین‌ها دلجویی می‌کرد و پایمال کردن حق هیچ‌کس را بر نمی‌تافت. به ویژه کسانی که فریادشان به جایی نمی‌رسید و تضییع حقوق آنها هزینه‌ای در برنداشت. پیامبر ما چنان به انسان و حرمت او می‌اندیشید که حتی پیکر بی‌جان را نیز شایسته احترام می‌دید. در چندین روایت آمده پیامبر هنگام گفت‌وگو با اصحابش بود که جنازه‌ای را عبور می‌دادند. آن حضرت تمام‌قد به احترام آن برخاست. پارانیش با بی‌رغبتی و تعجب گفتند این جنازه یک یهودی است اما آن حضرت با توبیخ این همه تنگ‌نظری فرمود مگر انسان نیست؟! هرگاه جنازه‌ای دیدید به احترام آن برخیزید. چنین نگاهی و حیانی و منطبق با فطرت بود که دوست و دشمن را پروانه‌وار گرد شمع وجودش جمع کرده و زمینه را برای جهانگیر شدن پیامش، با شتابی باورنکردنی آماده کرده بود. قرآن برخلاف آنان که شمشیر علی (علیه السلام) و ثروت خدیجه (علیها السلام) را تنها عامل گسترش اسلام معرفی می‌کنند به صراحت نرمی و مهربانی با مردم را رمز موفقیت پیامبر می‌داند.

تردیدی نیست که هیچ‌کس از زمان آدم تا زمان آخرین پیامبر خاتم در امر سیاستگذاری و تشکیل حکومت عدل و حکومتی که کارگردانان آن سودمندترین مردم برای مردم و عاشق حل مشکلات آنان باشند همچون پیامبر عظیم‌الشان اسلام نبوده. همان سیاستی که بستر پیاده شدن عدالت اجتماعی و خانوادگی را در جامعه فراهم کرد. چون همان‌طور که در سوره احزاب بیان شده او خاتم النبیین است. خاتم النبیین یعنی آنچه ۱۲۴ هزار پیامبر پیشین با هم داشتند خاتم النبیا به تنهایی از آن دانسته‌ها و ویژگی‌ها برخوردار است. یعنی وارث همه ارزش‌های انبیا گذشته بوده و همه انبیا گذشته، آمدن ایشان را به جامعه انسانی بشارت داده‌اند. در واقع پیامبر اکرم اعظم همه انبیا بود. پس باید گفت آن حضرت در سیاستگذاری، مهم‌ترین، بزرگ‌ترین، قوی‌ترین، خردمندترین و الهی‌ترین انسان‌ها بر مسند کار بوده. نکته بعدی که در درک بهتر معنای خاتم النبیین به جامعه انسانی پیام می‌دهد، این است که پیامبر گرامی اسلام (ص) پرچمدار همه انبیاست. چون خداوند متعال یک دین بیشتر نداشته. لذا در همه آیات قرآن کلمه دین نه تثنیه آمده (دینان) و نه آن را به صورت جمع (ادیان) آورده‌اند. زیرا از زمان حضرت آدم (علیه السلام) تا پیامبر خاتم النبیین، دین اسلام بوده ولی این دین به تناسب نیاز جهانیان قرن به قرن و با قالب‌ها و گونه‌های مختلف عرضه شد. هرچه نیازها اضافه و تغییر پیدا



حجت الاسلام علی ثمری
واعظ و کارشناس معارف اسلامی



رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) با امیر المؤمنین علی (علیه السلام) اتمام دین است

حجت الاسلام سید حمید حسینی
استاد حوزه علمیه نجف اشرف



به طور کل سه ابوالبشر داریم؛ یک ابوالبشر حضرت آدم (علیه السلام) است، یک ابوالبشر حضرت نوح (علیه السلام) است و یک ابوالبشر حضرت علی (علیه السلام) است. البته حضرت علی (علیه السلام) با رسول اکرم (ص) یکی است و در یک تراز قرار دارد. رسول اکرم و علی بن ابیطالب یک نفس هستند و ناگفته نماند امام علی «عبد من عبید محمد» است. خودش این طوری می‌گوید. پیامبر گرامی اسلام (ص) در بحث علم و دانش فرموده: «أنا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا» من شهر علمم و علی درب آن است. لذا پیامبر اکرم فرموده اگر می‌خواهید من را بشناسید از طریق علی بشناسید، اگر می‌خواهید فرزندان من را ببینید علی را ببینید، اگر می‌خواهید به من احترام بگذارید علی و آل علی را محترم بشمارید. پیامبر اکرم (ص) که کانه می‌خواهد به ما بگوید هر چه دارم و ندارم از علی و آل اوست، این را همیشه در گفتار و کردارش ثابت می‌کرد. لذا می‌فرمود: «أنا و علی بن ابی طالب أبوا هذه الأمة» من و علی پدران این امت هستیم. گفتیم ابوالبشر یعنی آدم، نوح و علی. علی یعنی رسول اکرم و رسول اکرم یعنی علی. پدر یکی است، پس چرا می‌فرماید من و علی پدران این امت هستیم؟ یعنی می‌خواهد بگوید من و علی یک نفس در دو بدن هستیم. یک روح در دو بدن. وقتی الان ما دین‌مان، مذهب‌مان، گفتارمان، صبر و بردباری، شجاعت و دین و دیانت‌مان را از حضرت علی (علیه السلام) بگیریم یعنی از رسول اکرم (ص) گرفته‌ایم. چون خود امیرالمؤمنین فرموده: «أنا عبد من عبید محمد». لذا خوش به حال کسانی که علی را به عنوان امام خود می‌دانند، خوش به حال کسانی که رسول اکرم را خاتم انبیا می‌دانند. این دو مکمل دین هستند. نمی‌توانیم پیامبر بدون علی را قبول داشته باشیم و نه می‌توانیم علی را بدون پیامبر قبول داشته باشیم. هر دو باطل است. حضرت محمد (ص) با علی (علیه السلام) اتمام دین است. علی بدون محمد کفران دین است.



تولیت آستان قدس رضوی با صدور پیامی ضمن عرض تسلیت به مناسبت کشتار عزاداران حسینی در نیجریه، این حادثه تروریستی را محکوم کرد. آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی در بخشی از پیام خود گفت: «شیعیان مظلوم کشور نیجریه سال‌هاست در آتش ظلم بدخواهان هتاک مستکبر می‌سوزند اما همچون رهبر شریف و باایمان خود شیخ زکزاکی لحظه‌ای از آرمان‌های بلند خود پا پس نکشیده‌اند».



خاص مذهبی می‌توانند از این فضای مذهبی سرشار از آرامش استفاده کنند.

دکتر محمدحسن رجبی دوانی یکی از مورخینی است که سال‌ها درباره بناهای تاریخی تحقیق کرده و درباره این بنای تاریخی می‌گوید: «حسینیة رحیمیان با اینکه به عصر قاجار برمی‌گردد نه تنها رنگ و روی کهنگی به خود نگرفته بلکه هر روز به خیل علاقه‌مندان آن اضافه می‌شود. طاقی‌های داخلی این بنای تاریخی زیبایی و جذابیت بی‌شماری را به آن بخشیده و امروز حسینیة رحیمیان فارغ از برگزاری مراسم و محافل مذهبی، پذیرای گردشگران خارجی است که به تاریخ ایران و معماری ایرانی-اسلامی علاقه‌مندند».

حسینیة رحیمیان نزدیکی‌های حرم مطهر امام رضا (ع) قرار دارد و از آنجا که این محله یکی از محله‌های قدیمی، شلوغ و پررفت و آمد مشهد است بسیار شناخته شده و شلوغ است. بنیان این حسینیة که بازاری و تاجر بودند در کنار فعالیت‌های اجتماعی به برگزاری مراسم مذهبی و خیرات به نیازمندان اهتمام ویژه داشتند. در این حسینیة، علاوه بر تفکیک محل نشستن زنانه و مردانه، محلی را هم برای افراد خاص درباری در نظر گرفته بودند اما این رویه پس از انقلاب تغییر کرد و دیگر از تفکیک درباری و عوام خبری نیست بلکه حسینیة با کمک‌ها و حمایت‌های مردمی اداره و مجالس مذهبی برگزار می‌شود.



زیر خیمه ۱۰۰ ساله

تاریخچه حسینیة قدیمی رحیمیان به روایت دکتر محمدحسن رجبی دوانی

ملیحه پژمان



کوچه نواب صفوی، کوچه عسکریه، پلاک ۷. اینجا خیمه ۱۰۰ ساله‌ای است که اواخر دوره قاجاریه ساخته شد تا مأمنی برای همه باشد؛ هم زائرانی که برای زیارت به مشهد می‌آیند و هم گردشگرانی که مسحور بنای زیبای حسینیة رحیمیان می‌شوند. حسینیة‌های که با معماری ایرانی-اسلامی خودش توجه خیلی‌ها را به خود جلب کرده و در ۱۶ شهریور ماه ۱۳۸۳ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسید. در این صفحه مروری کوتاه بر تاریخچه و ویژگی‌های این حسینیة داشتیم که به دلیل قدمتش برنامه‌های دینی و مذهبی بسیاری در آن برپا می‌شود.



دین؛ محور زندگی مردم

دکتر رجبی دوانی این بنای تاریخی را مربوط به دورانی می‌داند که دین در محور زندگی همه مردم قرار داشته و بدین ترتیب دین‌باوری و توسل به معصومین (ع) در زندگی مردم جاری و ساری بوده. او می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های این بنای تاریخی تعبیه سیستم گرمایشی برای زمستان بود. بخاری‌های زغال‌سنگی بزرگی در حسینیة تعبیه شده بود که مردم در زمستان نگران سرمای سخت آن دوران نبودند و به راحتی برای مراسم مذهبی به این مکان می‌آمدند. این حسینیة با قدمت یک قرن همچنان پابرجاست و هر ساله در ایام محرم و صفر علاقه‌مندان زیادی از جای جای مشهد به این مکان می‌آیند و این حسن بزرگی برای این بنای تاریخی مستحکم است. حضور مردم در این بنای تاریخی نشان‌دهنده عظمت معماری اصیل ایرانی-اسلامی و معرف بخشی از خلاقیت هنرمندان ایرانی است».

معماری ایرانی-اسلامی

براساس آنچه در اسناد تاریخی به ثبت رسیده این حسینیة به دوره احمدشاه قاجار برمی‌گردد و از آنجا که در این دوره به معماری اسلامی توجه می‌شده، زیبایی خاصی در بنای حسینیة خودنمایی می‌کند. این حسینیة فرصتی است برای گشت و گذار در تاریخ شفاهی ایران که گوشه‌ای از آن در مشهد جا دارد. فضای حسینیة به گونه‌ای است که براساس تابستان و زمستان مکان حضور مستمعین آماده می‌شود و البته برخی ویژگی‌های حسینیة نشان می‌دهد که در آن دوران حضور در این فضاها برای شاهان و عوام متفاوت بوده. اتاق‌های شاه‌نشین به میهمانان خاص اختصاص داشته و مردم عادی اجازه نداشتند به این اتاق‌ها وارد شوند. از ویژگی این حسینیة اتاق‌های کوچک و تودرتوست؛ اتاق‌هایی که به پلکانی نه چندان بلند منتهی می‌شوند و سماورهایی برای آماده کردن چای مستمعین در آنجا چیده می‌شود.

معماری منحصر به فرد

حسینیة رحیمیان معماری منحصر به فردی دارد که از درب ورودی قدیمی آن خودنمایی می‌کند. فارغ از جذابیت، خلاقیت و هنر معماران ایرانی، سکوهایی در کنار درب قرار دارد که رهگذران خسته می‌توانند دقایقی روی آن بنشینند و خستگی در کنند. با گذشت یک قرن از ساخت این حسینیة، درب ورودی حسینیة به روی همه اهالی محله و زائران امام رضا (ع) باز است و مردم در مناسبت‌های



۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

همزمان با ایام اربعین حسینی و دهه آخر صفر مراسم غبارروبی ضریح مطهر علی بن موسی الرضا علیه السلام با حضور جانبازان و جمعی از علما و مسؤولان برگزار شد. در این مراسم آیات عظام و حجج اسلام علم الهدی، رئیسی، مروارید، رسولی محلاتی و علی واعظ طیبسی حضور داشتند و علاوه بر غبارروبی مشبک‌ها و فضای داخل ضریح منور، سنگ مضجع ثامن الحجج علیه السلام با گلاب ناب شست‌وشو داده شد.

حاجی‌ها

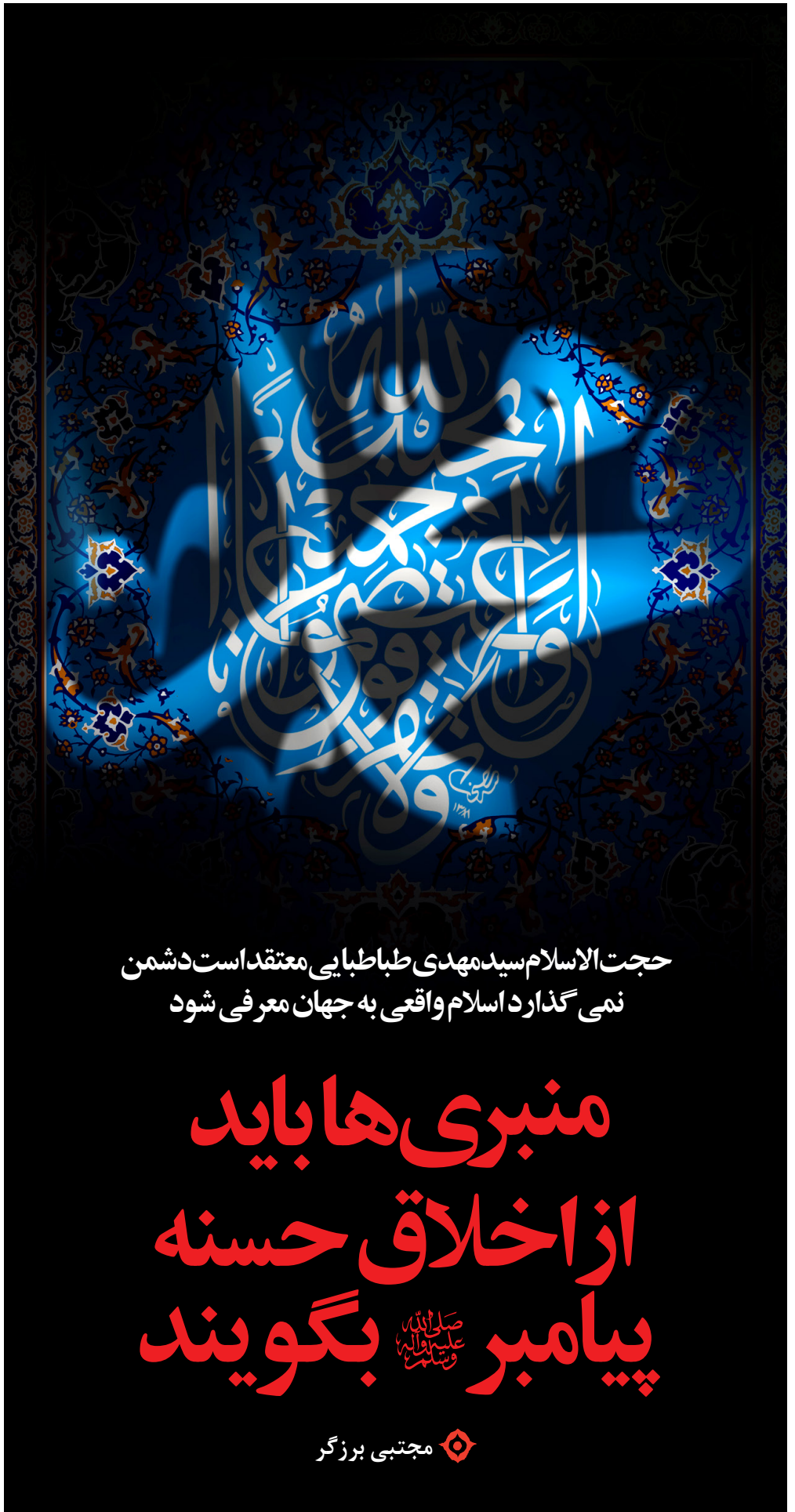
آرام صحبت می‌کند اما تأثیرگذار. سال‌هاست با همین لحن منحصر به فرد روی منبر می‌رود و او را به عنوان یک کارشناس و استاد اخلاق برجسته می‌شناسند؛ سخنانی که برای توده مردم قابل فهم است و بسیاری اعتقاد دارند زندگی‌شان با مشاوره‌های او تغییرات عمده‌ای داشته. حجت‌الاسلام سیدمهدی طباطبایی این روزها به تازگی از بیمارستان به منزل آمده و حال جسمانی خوبی ندارد اما با این حال اجازه می‌دهد ساعتی با او به گفت‌وگو بنشینیم. موضوع گفت‌وگو درباره عزاداری‌های ۲۸ صفر در هیأت‌هاست.



• هر سال در بیست و هشتم صفر سالروز رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام مراسم سوگواری بسیاری برپا می‌شود اما به اعتقاد بعضی کارشناسان آن طور که باید و شاید در شأن پیامبر کاری صورت نمی‌گیرد یا منبری‌ها در ارائه مباحث‌شان غفلت می‌کنند یا مداحان در انتخاب مدیحه و مرثیه! با توجه به اینکه نبی اکرم صلی الله علیه و آله پیامبر خاتم است و باید بهتر در جهان شناسایی شود اما این غفلت کار را به عقب می‌اندازد.

در گذشته که دوران نوجوانی بنده بود بیست و هشتم صفر را اختصاص می‌دادند به رسول اکرم صلی الله علیه و آله و برای امام حسن مجتبی علیه السلام یک شب بعد و بیست و نهم و سی‌ام صفر را برای امام رضا علیه السلام عزاداری می‌کردند. اگر احوالنا ماه صفر ۲۹ روزه بود باز سعی می‌کردند برنامه امام هشتم را در شب اول ربیع برگزار کنند و شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام را شب آخر صفر. عادت و عاظم هم این بود. اما چون در این زمان بیشتر کارها را مداحان دست گرفته‌اند غالباً آنها برای گر یاندن نزدیک‌تر و آسان‌تر به امام حسن مجتبی علیه السلام توسل می‌جویند و از کنار پیامبر به صورت زودگذر عبور می‌کنند. مسأله رسول اکرم صلی الله علیه و آله بسیار محکم و متقن در گذشته مطرح بوده. یادم هست از جمله شعارهایی که در عالم سینه‌زنی می‌خواندند «محمد یا محمد، برس به داد امت» بود. مهم این است که واقعا مداحان یا منبری‌ها کمتر به جزئیات زندگی پیامبر توجه می‌کنند. همان‌طور که می‌دانید رسول اکرم صلی الله علیه و آله را مسموم کردند. آن حضرت به واسطه یک زن یهودی مسموم شد و از دنیا رفت اما خداوند عزوجل می‌خواست دوران زندگی او افزایش یابد و امت بیشتر از آن حضرت استفاده کنند. لذا پیامبر با همان حال بیماری منبر رفت و روی منبر موضوع مهمی که مطرح کرد حق‌الناس بود. آن حضرت فرمود حق‌الله، حق خدا و حق من است. در آن منبر آنقدر مردم را از قیامت ترسانند که صدای ضجه و ناله مردم بلند شد. در میان فرمایشاتش فرمود از من پیغمبر هم در قیامت سوال می‌شود. لذا ای مردم! هر کس حقی بر گردن من دارد همین دنیا آن را از من بگیرد یا بگذرد. یکی از بین مردم بلند شد و گفت یا رسول‌الله! در فلان جنگ عصای شما به شکم من خورد. در جمعیت غوغایی به پا شد. پیامبر فرمود در همین دنیا باید قصاص کنی. به سلمان فرمود برو عصای من را بیاور تا با آن جلوی چشم مردم به شکم من بزنند. این ماجرا اول حق‌الناس بود و بعد حق‌الله. در کنار آن پیامبر مسأله خلافت علی بن ابیطالب علیه السلام را مطرح کرد و خواست دم مرگ این مطلب را مکتوب کند ولی به او اجازه ندادند. البته آن حضرت در عمر خودش چیزی را مکتوب نکرده بود ولی می‌خواست در این مقطع زمانی بگوید علی جانشین من است.

• امروز جهان اسلام تشنه شنیدن یک‌سری از ویژگی‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است. مثلاً در برخی از مستندها و فیلم‌ها همچون فیلم «محمد رسول‌الله صلی الله علیه و آله» شاهد این توجه و استقبال بودیم تا این ویژگی‌های بارز پیامبر معرفی شود. به نظر شما منبری‌ها، هیأت‌ها و مداحان روی کدام ویژگی‌های



حجت‌الاسلام سیدمهدی طباطبایی معتقد است دشمن نمی‌گذارد اسلام واقعی به جهان معرفی شود

منبری‌ها باید از اخلاق حسنه پیامبر صلی الله علیه و آله بگویند

مجتبی برزگر



سعید اسماعیلی کارگردان نمایش «کربلا» که در مسیر پیاده‌روی اربعین اجرا می‌شود، گفت: «واقعا رسالتی را برعهده گرفتیم که سال‌ها مغفول مانده بود. ما ایرانی‌ها بیشتر می‌توانیم فضاهای فرهنگی ایجاد کنیم و این مردم نیازمند این فعالیت‌ها هستند. خوشحالیم آغازکننده این حرکت عظیم بودیم و امروز می‌شنویم که برخی دیگر نمایش‌های خیابانی را آغاز کرده‌اند و این حرکت بزرگ برای تحقق اتفاق شایسته‌تری دست به دست می‌شود».



«انک لعلی خلق عظیم» بود

حجت‌الاسلام طباطبایی با اشاره به نکات اخلاقی ویژه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌گوید: «آن حضرت «انک لعلی خلق عظیم» بود. رفتار عمومی پیامبر به شکلی بود که همه او را از پدر، خانواده، برادر، اقوام و حتی مردم کوچه و بازار به خودشان مهربان‌تر می‌دیدند. پروردگار به خاطر همین نکته اخلاقی خطاب به آن حضرت فرموده اگر این‌گونه نبودی جاذبه‌ای برای گرایش به اسلام وجود نداشت. اگر مردم عاشق اسلام شدند، قبل از دیدن زیبایی‌های دین، جذب اخلاق نیکوی خودت شدند و درک کردند که اخلاق تو تجلی دین توست. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به شدت در خانه مهربان بود و به همسر و فرزند خود احترام می‌گذاشت. نوعی مهربان بود که طرف مقابل را در فضای مهربانی رشد می‌داد و آنقدر محبت می‌کرد که با آن همه سنگینی کار و مشغله هدایتگری و انجام مأموریت‌های رسالت پیامبری، خانواده می‌دانستند باید در این راستا تلاش‌های زیادی را خارج از فضای خانه داشته باشند. در روایات متعددی داریم به شدت دل‌تنگش می‌شدند تا برگردد و آنگاه آرامش پیدا می‌کردند. نکته اخلاقی دیگر این بود که آن حضرت در برابر یک عده متکبر، متعصب و جاهل قرار داشت؛ چه در مکه و چه در مدینه. این متکبران، جاهلان و متعصبان با اقدامات ناپسند و غیرعالمانه و عاقلانه‌شان آن حضرت را آزار می‌دادند و شخصیت او را لمس نمی‌کردند. اما با همه این اوصاف نسبت به همه این افراد چه در مکه و چه در مدینه گذشت می‌کرد یا می‌فرمود خدایا هدایت‌شان کن. یا حتی وقتی اقتدار پیدا کرد و قوی‌ترین انسان منطقه شد از تمام اهل مکه در یک لحظه گذشت کرد. نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله هیچ‌گاه نسبت به منافق، فاسد و تخریب‌کننده گذشت نداشت. چون همواره می‌فرمود این دسته از افراد کشتی‌ای را که جامعه در آن سوار هستند سوراخ می‌کنند تا همه غرق شوند. اینها قابل گذشت نیستند.

الهی آن حضرت را گرفته‌اند. اگر جلوی اجرای خواسته‌های رسول اکرم را نمی‌گرفتند امروز کره زمین یک اسلام داشت و یک چراغ بر سر راه مردم روشن بود اما امروز در میان فریاد این اسلام‌های اختراعی، اسلام اصلی خدا دیده نمی‌شود. چون دشمن فهمیده که اگر اسلام واقعی بر جهان حاکم شود دیگر زمینه‌ای برای ظالم، غارتگر، استثمارگر و استثمارگر نخواهد بود.

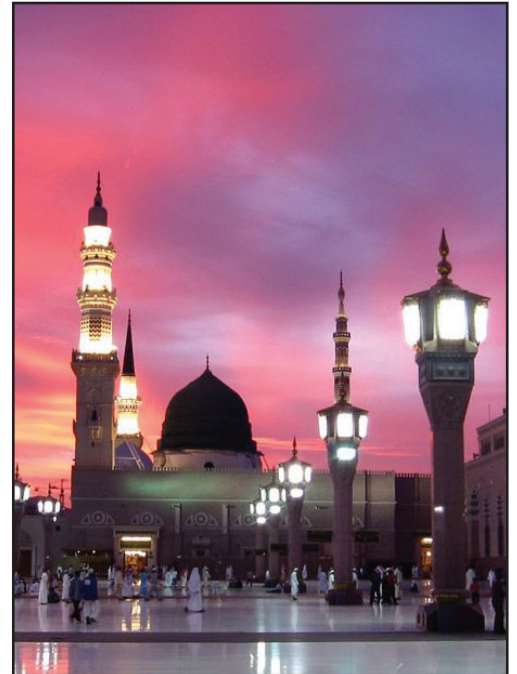
● شعر یا مرثیه‌ای یادتان هست که آن را برای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خوانده باشید؟

من معمولا بالای منبر شعر نمی‌خوانم. آیه «لقد جاء کم رسول من انفسکم عزیز علیہ ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین ریؤف رحیم» را زیاد می‌خوانم و گریه می‌کنم. یعنی خدایا در قیامت چه کنیم که دست‌مان به شما برسد. حضرت زهرا علیها السلام خطاب به پدرش فرمود در قیامت شما را کجا ببینم؟ پیامبر فرمود کنار حوض کوثر.

● با توجه به روحیه صلح و دوستی، صفا و صمیمیتی که در وجود پیامبر عظیم‌الشان اسلام وجود دارد اما امروز پشت پرده جنایات فرهنگی غرب به نمایش چهره خشن و جنگاوری تبدیل شده و پیامبر مهربانی‌ها را در جهان جنگ طلب معرفی می‌کنند. در این راستا مسلمانان چه وظیفه و رویکردی را برای معرفی بهتر پیامبر برعهده دارند؟

این مدعیان به ما بگویند ما چه جنگی را شروع کردیم؟ جنگ را که بت پرستان مکه شروع کردند. شما مسیحیان هم که مسیحی جعلی هستید! شما یهودیان صهیونیست و اسرائیلی‌ها که از شنیع‌ترین و ناپسندترین چهره خشن جهان و تاریخ برخوردارید و پدر بزرگ و پدر داعش، طالبان و القاعده هستید به ما بگویید پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چه جنگ ابتدایی داشت؟

در کتاب‌های تاریخی بیان شده که همه جنگ‌های پیامبر جنبه دفاعی داشته‌اند. یعنی دشمن به آن حضرت حمله کرده. شما می‌گویید پیامبر از خودش دفاع هم نمی‌کرد و اجازه می‌داد مردم را قتل عام کنند و خودش هم به شهادت می‌رسید! جنگ پیامبر، جنگ مقدس بود. شما یهودیان که با قوم‌های بنی‌نضیر، خیبر و... و مسیحیان که در قالب جنگ‌های صلیبی به صورت ابتدایی با ما مسلمانان وارد جنگ می‌شدید و شهرهای ما را خراب می‌کردید، امروز مدعی حقوق بشر و صلح‌طلبی هستید؟!



پیامبر باید بیشتر کار کنند که به این نیاز جامعه جهانی اسلام پاسخ داده شود؟

آن حضرت آنقدر اخلاق زیننده‌ای داشت که به احدی ناسزا نگفت و جسارت نکرد. همواره با محبت و مودت رفتار می‌کرد به گونه‌ای که در فتح مکه راضی نشد حتی یک نفر آسیب ببیند. در حالی که او را از خانه خودش بیرون کرده بودند فرمان عفو عمومی داد که در دنیا بی‌نظیر است. این مختص اخلاق پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به حساب می‌آید. خدا در قرآن فرموده: «مطاع دنیا قلیل». دنیا هر قدر دارد کم است. درباره پیامبر گفته‌اند: «انک لعلی خلق عظیم». پیامبر خلق عظیمی دارد اما تمام دنیا کوچک است. اخلاق پیامبر چند ویژگی دارد: اول اهتمام آن حضرت به امر پروردگار است و دوم اهمیت دادن او به حقوق مردم یا حق الناس است. تمام وجود پیامبر این بود که بین خود و خدا و بین خود و مردم همیشه رابطه‌اش محکم باشد و با هرگونه تشنجی مخالف بود و با هر نوع تهمت و حرف زشتی مخالفت می‌کرد. سعی می‌کرد با محبت و مودت حتی با دشمنانش برخورد کند. آن حضرت صیانت از حق الله و حق الناس داشت.

● رسالت منبری‌ها در ایام ۲۸ صفر چیست؟

متأسفانه در این راستا ضعف عمل کرده‌ایم! منبری‌ها باید خودشان را تقویت کنند و به مداحان سمت و سو بدهند. منبری‌ها باید امروز از اخلاق حسنه پیامبر صلی الله علیه و آله بگویند تا برای بشریت درس باشد.

● در شرایطی که دنیا با پدیده شومی همچون تروریسم مواجه است و از طرفی رسانه‌های غربی با توانمندی‌ای که دارند تروریسم را با استعاره اسلام به دنیا معرفی می‌کنند چه وجوهی از زندگی پیامبر را به دنیا ارائه بدهیم که این تصویر اصلاح شود؟

وقتی از رأفت و مهربانی بگوییم قطعاً این رویکردها تغییر می‌کند و قرآنت‌های درستی نسبت به نبی مکرم صلی الله علیه و آله صورت می‌گیرد. برای نشان دادن تصویر اسلام واقعی باید مردم دنیا را به هر راهی که می‌شود بیدار کرد. باید حقیقت اسلام ناب الهی بازگو شود؛ اسلامی که حکمت، علم، عقل، دلیل و برهان، محبت، عاطفه، عشق و تکریم به انسان دارد. این ویژگی‌ها و خصوصیات بارز را باید از قرآن و اهل بیت علیهم السلام گرفت. اگر انسان خلاف قرآن و اهل بیت حرکت کند، هزار اسلام دست‌ساز زمینی به وجود می‌آید همان‌طور که بعد از ارتحال پیامبر اسلام‌های زمینی افزایش یافتند و حالا سر از داعش، النصره، وهابیت، بهائیت و قادیانی درآورده است. باید این اسلام‌سازی مادی را از چشم کسانی دید که پس از ارتحال پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله جلوی اجرای خواسته‌های





۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

معاون تبلیغات و ارتباطات اسلامی آستان قدس رضوی از راهاندازی ۵۰ پایگاه مشاوره دینی با رویکرد مناطق محروم در مشهد خبر داد. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجلال حسینی با اعلام این خبر گفت: «برای نخستین بار در ایام دهه پایانی صفر و شهادت امام رضا (ع) در ۵۰ مسجد و پایگاه در سطح شهر مشهد با محوریت مناطق محروم، مشاوره‌های دینی به صورت گروهی و فردی راهاندازی می‌شود».

● آن قصیده چه بود؟

قصیده‌ای بود با این مضمون: «بني انا قتلعتك من مهجتي من قلبي لمانا قتلعت جميل الفولدي» از آن سال به بعد این قصیده را برای شهادت حضرت علی اکبر (ع) می‌خوانم.

● چرا در کنار شاعری به مداحی رو آوردید؟

زمانی که جوان بودم دوست داشتم فراتر از شعر پیش بروم. تمام درونم را حزن فرا گرفته بود. دوست داشتم برای امام حسین (ع) مداحی کنم. برای همین شروع به خواندن کردم. با مرحوم حاج عبدالزها کعبی هم که هر سال مقتل امام حسین (ع) را می‌خواند آشنایی داشتم و این افتخار را داشتم که در مداحی یاری‌اش کنم.

● میان مداحان و شاعران عراقی و مداحان و شاعران فارسی‌زبان چه تفاوتی وجود دارد؟

هیچ اختلافی جز در زبان نمی‌بینم. چون شعائر الهی را هر دو به خوبی بیان می‌کنند. گاهی اوقات آنقدر یک شعر، روضه و مدیحه فارسی برایم جذاب است که می‌گویم آن را برایم ترجمه کنند تا آن را به زبان عربی ترویج دهیم و مداحان و شاعران خودمان از آن استفاده کنند. البته می‌دانید که امروز با توجه به تحولات سیاسی منطقه، مداحان و شاعران فارسی‌زبان بیشتر با زبان عربی مانوس شده‌اند. چون احساس می‌کنم شعائر الهی و به قولی حماسه اهل بیت عصمت و طهارت (ع) به واسطه زبان عربی، کوبنده، حماسی و انقلابی‌تر ارائه می‌شوند. اصلاً گاهی احساس می‌کنم ندای «یا داعش صبرک صبرک» یکی از مداحان ایرانی آنقدر بازتاب داشت که به مذاق برخی از دشمنان خوش نیامد. امروز شاعران ما آنقدر باید مدبرانه و هوشمندانه شعر بسرایند و مداحان هم آگاه به زمان باشند تا تبلیغ اسلام ناب بهتر انجام شود. من بستر توسعه و ترویج را از درون این اقشار (مداحان و شاعران) بیشتر می‌دانم.

● روضه‌ای را خوانده و شعری را سرآییده‌اید که بیش از همه از آن لذت برده باشید؟

روضه‌ای که برای شهادت حاج مصطفی مقابل حضرت امام (ع) خواندم همیشه برایم جذاب بوده و خاطره‌انگیز است. آن شاه‌الله این شعرها و نوحه‌ها را با من دفن کنند تا مرا در آن دنیا شفاعت کنند.

● گویا خیلی دوست دارید از حضرت امام (ع) صحبت کنید. چون وقتی نام ایشان را می‌برد حالتان تغییر می‌کند.

هرچه از عظمت و بزرگواری ایشان بگویم، باز کم است. به خاطر اینکه سید (امام خمینی) جهان را تغییر داد و به قولی اسلام ناب حصر شده دوباره بروز و ظهور پیدا کرد. اگر بگویم این پیاده‌روی‌ها و مجالس مربوط به عزاداری حسینی از برکات تلاش‌های سلحشورانه و حماسه‌آفرینانه حضرت امام خمینی (ع) است دروغ نگفته‌ام.

● شما با این کسوت از زائران حسینی پذیرایی می‌کنید؟

جای به خصوصی برای موبک ندارم اما این افتخار را دارم که به زائران حسینی میوه و کیک بدهم و به این واسطه عشق و محبت‌م را به دوستداران حسینی برسانم.

● اصلاً چرا این پیاده‌روی اینقدر برجسته شد و عظمت پیدا کرد؟

پیاده‌روی اربعین اسلام حقیقی را در شجاعت، شهامت و ایستادگی امام حسین (ع) نشان می‌دهد.

● این پیاده‌روی‌ها چقدر می‌تواند در ترویج انگیزه‌های نبروه‌ای جبهه حق در مقابل جریان تکفیری و داعش مؤثر باشد؟

پیاده‌روی اربعین یک کنگره جهانی است که لریزه بر اندام داعش و گروه‌های تکفیری و ضداسلام انداخته و حقیقتاً این شهامت و شجاعت اسلام و شیعه را نشان می‌دهد. مدینه فاضله‌ای که ارسطو و دیگر دانشمندان از آن صحبت می‌کردند همین پیاده‌روی اربعین حسینی است.



گفت و گو با شهید محمد الزهیری مرزوق که زمان شهادت مصطفی خمینی برای امام (ع) روضه خواند

پیاده‌روی اربعین از برکات شجاعت امام خمینی است

کریم زارعی



روزگاری جوان بود و سیدروح‌الله را برای اولین بار در بازارچه کوچک منتهی به حرم حضرت امیرالمؤمنین (ع) دید و دلداده‌اش شد. شهید محمد الزهیری مرزوق آن روزها خادم‌الحسین بود و بسیاری او را به سبب بازاری بودنش می‌شناختند. تاجر و متمول بود اما عشق به اهل بیت (ع) او را افتاده و متواضع کرده بود. خادم ۵۰ ساله حرم امام حسین (ع) و محب چندین ساله حضرت امام (ع) روزهایی که امام در نجف بودند نزد ایشان می‌رفت. او در خانه‌ای در نزدیکی ایوان طلا زندگی می‌کرد. مترجم که آمد صحبت‌ها را با او آغاز کردیم انگار بغضی داشت که امانش را بریده بود.

در خانه حاج آقا اسکفانی از محبین معروف و مشهور اهل بیت (ع) در کربلا می‌خواندم. زمانی که حاج آقا مصطفی خمینی به رحمت خدا رفتند همراه سیدمحمود دعایی برای دفن ایشان به حسینیه رفتیم. حضرت امام خمینی گفتند شما برای ما بخوانید. قصیده‌ای را خواندم که ماجرای شهادت حضرت علی اکبر (ع) را بیان می‌کرد.

● از کجا با حضرت امام (ع) آشنا شدید و چطور شد که در کنار سرآیدن قصیده‌های عربی، خواستید مداحی کنید؟
از سال ۱۹۶۵ تا زمانی که امام خمینی (ع) به فرانسه هجرت کردند در خدمت‌شان بودم. موقعی که جوانی ۳۰ ساله بودم (حدود ۴۸ سال قبل) مداحی را آغاز کردم. در مناسبت‌های مختلف در کربلا، ایام اربعین و روز عاشورا

حکومت بر دل‌ها

حاج شهید محمد الزهیری مرزوق خاطرات زیادی از روزهایی که امام (ع) در نجف بودند دارد؛ «امام خمینی را اولین بار در نجف اشرف دیدم. از سال ۱۹۶۵ که ایشان به نجف آمدند تا ۱۴ سال در خدمت‌شان بودم. این توفیق را دارم که ۵۰ سال است در کربلای معلی خدمتگزاری می‌کنم. سیدروح‌الله مرد بسیار بزرگی بود. یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد ایشان شجاعت و شهامت بود. یادم می‌آید برای مذاکره در مورد تنب بزرگ و کوچک هیأتی به نجف آمده بود و ایشان چقدر سلحشورانه و باصلابت صحبت می‌کردند. از چیزی نمی‌ترسیدند. درون حضرت امام (ع) عمیق‌تر از ظاهرش بود. یعنی انسانی که چشم باطن روشنی دارد و همه دل‌ها را به خودش تصرف می‌کرد. واقعا ایشان بر دل‌ها حکومت می‌کردند».





تولیت آستان قدس رضوی در جمع راهپیمایان حسینی در مسیر نجف - کربلا در موكب امام رضا (علیه السلام) عمود ۲۸۵، طی سخنانی با بی نظیر خواندن این راهپیمایی گفت: «راهپیمایی اربعین در کره خاکی قطعا بی نظیر است. چه از لحاظ کمی و چه از لحاظ کیفی این راهپیمایی در جهان نمونه‌ای ندارد. اندیشه اربعینی در مقابل اندیشه استکباری، تکفیری و انحرافی است و امروز ما شاهد تقابل این دو اندیشه هستیم.»

محتشم



علیرضا قزوه تأکید دارد اشعار اهل بیت (علیهم السلام) باید همراه با تفکر عمیق باشد

شعر محتشم

اوج اشعار عاشورایی است

مجتبی برزگر



برای معرفی شاعر آیینی کشورمان علیرضا قزوه همین بس که بگوییم علی معلم درباره او گفته: «او شاعر یگانه سرزمین خویش است. گرمسار در این سال‌های آخر، علیرضا قزوه را به ایران هدیه کرد. قزوه قریحه طبیعی و ذوق ذاتی پرورش یافته مردم کویر را داراست. او از مکتب مردم چیزهای زیادی یاد گرفته اطلاعات آیینی و مردم‌شناسی و اعتقادات دینی‌اش در حدی است که می‌تواند این قضیه را از زبانی، تغییر و تأویل کند. او با چنین پشتوانه‌ای یکی از شعرای نامی آیینی کشور است.» قزوه متولد سال ۱۳۴۲ است و سال ۱۳۹۱ از آکادمی علوم روسیه دانشنامه دکترای خود را در رشته فیلولوژی دریافت کرد. او اولین شعر خود را در سال ۱۳۶۰ سرود و در سال ۱۳۶۳ همکاری خود را با مجله «امید انقلاب» آغاز کرد. سال ۱۳۷۸ وابسته فرهنگی ایران در تاجیکستان شد. او از جمله شاعرانی است که در بیشتر همایش‌های سراسری شعر دفاع مقدس و شب شعرهای دفاع و مقاومت حضوری فعال داشته به طوری که حماسه مقاومت و اشعار سیاسی‌اش همراه با سوگ عاشورا در شعرش نشسته است.

● در کارنامه شعری شما واقعه عاشورا از نقاط مهم و تاثیر گذاری است که انگار برای خودتان هم جلوه دیگری دارد.

خیلی از خاطرات دوران کودکی‌ام با فضای عزاداری امام حسین (علیه السلام) گره خورده. هم‌اکنون که ۵۳ ساله هستم هنوز به آن لحظات زیبا فکر می‌کنم و فضاهای عزاداری امام حسین برام تداعی می‌شود. در ۱۶ سالگی وارد فضای ادبیات شدم و سایه ادبیات آیینی تا الان روی کارهای من بوده. تاکنون فضاهای مختلفی از جمله شعر عارفانه، عاشقانه یا دفاع مقدس و حماسی را تجربه کرده‌ام اما فضای عاشورا و شعر حسینی برای من دوست‌داشتنی‌ترین حوزه است.

● به نظر شما برای انتقال تجارب شاعران پیشگام در زمینه شعر عاشورایی به نسل جدید چه کارهایی باید انجام داد؟

باید جوانان را با فضای عاشورا و شعر حسینی آشنا کرد. شاعرانی که در حوزه شعر آیینی فعالیت دارند کارشان جنبه معلمی داشته باشد. سعی می‌کنم سروده‌هایی را که جوانان برایم می‌آورند بررسی کنم و تجربیات خودم را به نسل بعد انتقال دهم. در محافل و مجالس دانشجویی و دانش‌آموزی و انجمن‌های ادبی سراسر کشور دعوت می‌شوم و نقد و بررسی اشعار انجام می‌دهم. هر کسی وظیفه دارد شیوه معلمی را داشته باشد. همان‌طور که کسانی برای ما معلمی کردند، ما هم پس از سال‌ها فعالیت باید تجربه‌هایی را که از اساتید خودمان دریافت کرده‌ایم به نسل جوان و نوجوان علاقه‌مند منتقل کنیم.

● در اشعارتان میان واقعه عاشورا و زندگی امروز از تباطوهای

تعداد این اشعار کم است؟

شعر محتشم برای واقعه عاشورا اوج یک قله است و تکرار یک شعر خوب و شاخص و خواندنی همیشه زیباست. نظرم این است که به جای خواندن کارهای سستی که از تفکر، حماسه و مرثیه خالی هستند بهتر است کارهای شکوهمند گذشتگان تکرار شود. البته در سال‌های پس از انقلاب نمونه‌های خوبی داریم که حرفه‌های تازه و تفکر نو و حماسه بیشتری دارند. اتفاقاً کارهایی هم داریم که از حماسه و دانش و فکر تهی هستند و صرفاً یک شعر ضعیف در حد مرثیه‌اند. حتی برخی از اشعار، مرثیه هم نیستند و گاهی اوقات از بعضی ابعاد به فکاهه شباهت دارند! اینها را کسانی می‌سرایند که شاعر نیستند و تفکر و نگاه عمیقی به مسایل عاشورا ندارند. فکر می‌کنم در سال‌های پس از انقلاب کیفیت و کمیت بیشتری را در اشعار آیینی و عاشورایی شاهد بوده‌ایم. در هیچ دوره تاریخی به این اندازه شاهد ادبیات آیینی و حسینی و فاطمی و اشعار مهدوی نبوده‌ایم. دوره شاخص شعر حماسه و آیینی، دوره انقلاب اسلامی است.

● این روزها شاهد هستیم که هنرمندان زیادی برای بیان وقایع کربلا و مظلومیت امام حسین (علیه السلام) و یاراتش سراغ موسیقی پاپ رفته‌اند. دیدگاه شما در این خصوص چیست؟
عاشورا عظمتی دارد که می‌تواند در هر قالبی سروده شود. هیچ مسأله‌ای نیست اگر در قالب پاپ و ترانه و چیزی که مورد پسند نسل جوان است سروده شود. اما مهم این است که کار را چه کسی سروده و آن شخص چه پشتوانه‌ای داشته و چقدر حرف تازه از جنس زمان و جنس حماسه و سوگ/سرود داشته. این عوامل باید در بافت آن اثر خودشان را همانند یک فرش ابریشمی نشان دهند و باید ببینیم تفکر و بینش و سوگ/سرود تا چه حد وجود دارد. نباید جلوه‌نمایی داشته باشیم. یعنی اگر خواننده‌ای می‌خواهد صدا یا شعرش را به رخ بکشد، نمی‌تواند عاشورایی باشد. شعر واقعی عاشورا نباید شاعرش را بلکه باید امام حسین را به رخ بکشد. شاعر و خواننده باید محو شوند. در کربلا ۷۲ تن بودند ولی در حقیقت یک تن بودند. چون همه در سیدالشهدا (علیه السلام) محو شده بودند. در سرود، ترانه، نوحه، غزل یا ترانه پاپ امروزی شاعر و خواننده می‌تواند عرفان و نگاه واقعی و ذوب شدن واقعی را به رخ بکشد. متأسفانه در برخی از ترانه‌ها و نوحه‌ها جلوه‌های خودنمایی و خودارایی را مشاهده می‌کنیم. برخی خودشان را به عنوان ذاکر امام حسین (علیه السلام) قلمداد می‌کنند ولی می‌بینیم آنچه باید باشد نیست و شاید رضایت آن حضرت را فراهم نکند.



بخشی از شعر با «کاروان نیزه»

بعد از شما به سایه ما تیر می‌زدند
زخم‌زبان به بغض گلو گیر می‌زدند
پیشانی تمامی‌شان داغ سجده داشت
آنان که خیمه‌گاه مرا تیر می‌زدند
این مردمان غریبه نبوده‌اند ای پدر
دیروز در رکاب تو شمشیر می‌زدند
غوغای فتنه بود که با تیغ آیدار
آتش به جان کودک بی‌شیر می‌زدند
ماندند در بطالت اعمال حج‌شان
محرم نگشسته، تیغ به تقصیر می‌زدند
از حلق‌های تشنه صدای اذان رسید
در آن غروب تا که سرت بر سنان رسید
ای زلف خونفشان توام لیل‌البرات
وقت نماز شب شده، حی علی الصلوات
از منظر بلند بین صف کشیده‌اند
پشت سرت تمامی ذرات کائنات
خود جاری وضو است ولی در نماز عشق
از مشک‌های تشنه وضو می‌کند فرات
توفان خون وزیده، سر کیست در تنور
خاک تو نوح حادثه را می‌دهد نجات
بین دو نهر، خضر شهادت به جست و جوست
تا آب نوشد از لب، ای چشمه حیات
ما را حیات لم‌بزل می‌جز رخ تو نیست
ما بی تو چشم بسته و ماتیم و در ممات
عشقت نشاند باز به دریای خون مرا
وقت است تیغ آورد از خود برون مرا

مستقیم و غیر مستقیم وجود دارد. حتی در مواردی مسایل سیاسی روز را با شعر خود عین کرده‌اید. کمی درباره برقراری این ارتباط برای ما توضیح دهید.

اعتقاد دارم عاشورا در صحنه زندگی بشر امروز جریان دارد و اگر عاشورا را از زندگی امروزمان حذف کنیم، زندگی بی‌خاصیت و به دور از انسانی‌ت خواهدیم داشت. عاشورا رنگ حریت و جلوه‌های خوب انسانی را به بشریت داده. کربلا در متن زندگی ما جریان دارد. کاری که امام حسین (علیه السلام) کرد باید نه تنها برای شیعیان بلکه مسلمانان و مسیحیان و کل بشریت الگو باشد. با توجه به استناد تاریخی می‌بینیم در یک یا دو شب مانده به روز عاشورا قطعنامه‌ها و مذاکرات و... اتفاق افتاده. آمدند با امام حسین (علیه السلام) صلح کنند و خواستند او را راضی کنند به حکومت شمر تن دهند. آب را به رویش بستند و سختی‌های زیادی به خانواده‌اش دادند تا فقط با ظلم بسازد. همه این نمادها و رموزها امروز برای کسانی که اهل تفکر و شعور باشند خودش را نشان می‌دهد و برای آنها درس بزرگی است. برخی عاشورا را در حسینیه‌های دربسته و صرفاً بر سر و سینه زدن می‌دانند. انقلاب اسلامی برای اینکه تفکر بزرگانی مثل سیدالشهدا (علیه السلام) اجرا شود ایجاد شده. از این جهت فکر می‌کنم باید موضع روز داشت و این موضع را بزرگان ما هم دارند. به عنوان یک شاعر سعی می‌کنم از آنها درس بگیرم و این مواضع را در شعر خودم پیاده کنم.

● چرا در اغلب هیات‌های مذهبی و مراسم عزاداری از اشعار کلاسیکی با مضمون عاشورا مانند اشعار محتشم کاشانی استفاده می‌شود؟ آیا سروده‌های معاصر از نظر کیفیت خوب نیستند یا



۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

مراسم رونمایی از بزرگ‌ترین مصحف خطی جهان با حضور دکتر حداد عادل برگزار شد. رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی در آیین رونمایی از قرآن بایسنقری در کتابخانه و موزه ملی ملک گفت: «بازنشر قرآن بایسنقری، انتشار سرمشق یک دوره هنری است؛ همان چیزی که غربی‌ها از آن به عنوان «پارادایم» یاد می‌کنند. این نمونه‌های عالی و شگفت‌انگیز باید برای حفظ ریشه‌های هنر اسلامی به اهالی هنر عرضه شوند.»

نشانه

داریم با «حسین حسین» پیر می‌شویم...

یکی از سنت‌های زیبای هیأت‌های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیأت بوده که در این سال‌ها فراموش شده. پیشنهاد می‌کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته‌جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.com

سجده شریف

صدای کدام قاری را انتخاب کنیم؟

کارشناسان فن سبک‌های قاری‌ها را به چهار دسته سبک بدیع، تقلید، تألیف-تقلید و تالیف بدیع تقسیم‌بندی می‌کنند؛ سبک‌هایی که هر کدام قاری ممتازی بی آن را گرفته و حالا ما آنها را به اسم و صدایشان می‌شناسیم. یکی از آنها عبدالفتاح شعشعی است. شیوه روایت‌گونه او به شکلی است که هر لحظه با تغییر معنا، فضایی جدید را با آهنگ خودش برای شنونده ایجاد می‌کند. او مهارت عجیبی در ترکیب مقام‌های قرائت دارد. انتخاب بعدی ابوالعینین شعیب است. گفته‌اند او در جوانی از سبک و شیوه رفعت تقلید می‌کرده اما صدای رسا و پرطنینش به مرور او را به سمت ابداع و خلق سبکی نو و بی‌سابقه در تلاوت پیش برد. او از میراث‌گذشتگان در تلاوت خودش استفاده کرد و آن را به سلیقه و روحیه معاصر و زمان خودش پیوند زد. این بارزترین ویژگی سبک اوست. قاری بعدی مصطفی اسماعیل است که به او لقب «کبر القراء» داده‌اند. او علاوه بر تجوید بر آواز هم مسلط بود و دیگران به همین خاطر او را متهم به استفاده بیش از حد از هنر موسیقی می‌کردند. او قدرت خارق‌العاده‌ای در بیان معانی و تصویرگری آیات به ویژه در قصه‌های قرآنی دارد. محمد صدیق منشای را هم مبتکر الحان جدید قرائت قرآن می‌دانند. شیوه تلاوتش منحصر به او نیست ولی او این لحن را به بلوغ رساند تا او را نماینده این سبک بدانیم؛ سبکی که ایرانی‌های زیادی مثل او ترتیل می‌خوانند. او صدایی شفاف، حزن‌آور، تحریرپذیر و بسیار منعطف دارد. عبدالباسط محمد عبدالصمد هم انتخاب بعدی است که بدون شک هیچ قاری دیگری به اندازه او در سرزمین‌های اسلامی شهرت و محبوبیت ندارد. در واقع همین صدا همراه با نفس طولانی و استفاده از آهنگ‌های ممتد اما ساده باعث جذب و گرایش هر شنونده‌ای می‌شود. بارزترین ویژگی صوتی او طنین خاص، ملکوتی و کم‌نظیری است که موجب جذب شیفتگان زیادی می‌شود. انتخاب بعدی می‌تواند شحات محمد انور باشد که تبحر خاصی در پرداختن به مقام «سه‌گانه» دارد و به جرأت می‌توان گفت او تنها قاری قرآنی است که به صورت تخصصی به اجرای این مقام در تلاوت‌های خود پرداخته و تمام گوشه‌ها و زوایای آن را اجرا کرده. از بین قاریان ایرانی هم می‌توان شهریار پرهیزکار را پیشنهاد کرد. او مشهورترین استاد ترتیل‌خوانی ایران است که آموزشگاه‌های قرآن سال‌هاست روش حفظ قرآن را با نواهای سه بار تکرار پرهیزکار درس می‌دهند.



[عکس یادگاری: هیأت مکتب المهدی، تهران، نازی آباد]

پیشرو

اپلیکیشن

مسافر کر بلاشود

نرم‌افزارهای موبایلی که مبتنی بر امکان واقعیت افزوده نوشته می‌شوند، هر روز بیشتر می‌شوند. اپلیکیشن «پارادیس» یکی از آنهاست. یک اپلیکیشن مکان‌محور که براساس GPS گوشی، موقعیت مکانی تان را پیدا می‌کند و شما را به بعضی مکان‌های مهم جهان می‌برد و محتوای خاصی را به واقعیت اضافه می‌کند و به صورت مجازی به شما نمایش می‌دهد. در یک جایی به بعد شخصیت‌هایی از واقعه عاشورا و دوروی به قصه اضافه می‌شوند. آنها در مکان‌های مختلف سرافغان می‌آیند و با شما حرف می‌زنند. محتوای صحبت‌های آنها مفاهیمی از قیام امام حسین (علیه السلام) است. در این مسیر دوست و دشمن را می‌شناسید و اصحاب امام در قلب‌های جذابی به شما معرفی می‌شوند. برای دانلود و نصب «پارادیس» می‌توانید به آدرس goo.gl/D2g5u5 سر بزنید.



کتاب

درباره امام مصلح بیشتر بدانید



مرضیه محمدزاده از متخصصین پژوهش درباره تاریخ زندگی ائمه (علیهم‌السلام) در کتاب «حسن بن علی (علیه السلام) امام مصلح» به تفصیل واقعه صلح امام حسن را مرور کرده و در این کتاب، پژوهشی مفصل درباره زندگی، سیره و شخصیت‌شناسی امام حسن (علیه السلام) و بررسی اهداف و پیام‌ها و آثار صلح آن حضرت انجام داده. مطالب کتاب در سه فصل و با استناد به متون روایی و تاریخی فراهم شده. ابتدا از القاب و فضایل آن حضرت و آیات قرآن در شأن و مقام ایشان بحث شده و به آیات مباحله، تطهیر، سوره دهر، آیه مودت، آیه شجره طیبه و آیه اولوالامر استناد شده. فصل دوم کتاب درباره امامت و خلافت، جنگ‌ها، صلح و شهادت امام حسن (علیه السلام) است. در فصل سوم هم مجموعه‌ای از معارف علمی آن حضرت گزینش شده. مباحث مربوط به دوران امامت و سپس جنگ با معاویه ذکر شده که در نهایت با بررسی مفصل صلح آن حضرت به بررسی آن واقعه پرداخته شده. معرفی اصحاب، احتجاجات و شهادت امام حسن (علیه السلام) هم سه بخش قابل توجه از کتاب است. با دوره کردن این کتاب ۷۰۸ صفحه‌ای که انتشارات «لدیل ما» آن را با قیمت ۹۲۰۰ تومان منتشر کرده، در این روزهای نزدیک به شهادت امام، یک دور کامل زندگی امام حسن (علیه السلام) را ورق زده‌اید.

نرم‌افزار

صحیفه آنلاین

مجموعه صحیفه امام خمینی (ره) یکی از برجسته‌ترین منابع شناخت مبانی نظری انقلاب اسلامی محسوب می‌شود. این صحیفه را می‌توان مروری مستند بر تاریخ انقلاب تا رحلت امام (ره) دانست؛ مجموعه‌ای ۲۲ جلدی شامل همه بیانات، پیام‌ها، مصاحبه‌ها، احکام، اجازه‌های شرعی و نامه‌های امام (ره). این مجموعه از پیش از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، از اولین روزهای قیام علنی امام تا آخرین روزهای عمر ایشان تا ۱۴ خرداد ۱۳۶۸ را دربرمی‌گیرد؛ مجموعه‌ای که توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) منتشر شده و نام آن را کیومرث صابری فومنی (گل آقا) پیشنهاد کرده. نرم‌افزار «صحیفه امام خمینی (ره)» این مجموعه ۲۲ جلدی را به راحتی برای شما ورق می‌زند. امکان جست‌وجو دارد و می‌توانید متن کامل آن را روی کامپیوترتان داشته باشید. متن کامل قرآن هم ضمیمه آن شده و ترجمه‌های عربی و انگلیسی صحیفه هم در آن موجود است. این نرم‌افزار ۵۰ مگابایتی را می‌توانید از وبسایت www.islamdownload.org دانلود کنید.



پایان

مناجاتنامه

خداوندا دل‌های ما را از دانش و معرفت لبریز کن و درون ما را از حرام و شبهه‌ناک پاک نگه‌دار.
خداوندا دست‌های ما را از ستم و تعدی و سرقت بازدار و چشم‌ها و نگاه‌های ما را از خیانت و معصیت و آلودگی بیوشان و راه گوش‌هایمان را بر هر چه غیبی و لغو و بیهودگی است ببند.

سید مهدی شجاعی



چهارده - ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیأت‌ها و محافل مذهبی

مدیرمسئول و سردبیر: ایمان شمسایی

دبیر ویژه‌نامه: رضا صیادی

طراح ناماره: محمد صدیقی

با همکاری موسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir